

København, 28. november 2008
Til Folketingets Integrationsudvalg

Vedr. lovforslag L69

Lovforslagets stramninger af vilkårene for tålt ophold er uden tidsbegrænsninger, pålægger som udgangspunkt alle at bo i Sandholmlejren, og er uden konkret begrundet risiko- og farlighedsvurdering, der sikrer proportionaliteten i indgrebet over for den enkelte.

Indgrebet får derfor karakter af en tillægsstraf, som personen ikke kan bringe sig ud af, så længe der er risiko for tortur og grove overgreb ved udsendelse til hjemlandet

Efter Amnesty Internationals opfattelse er der betydelig risiko for, at Danmark kommer i uoverensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Den Internationale Konvention om Civile og Politiske Rettigheder, når foranstaltninger gennemføres i praksis.

Det bør derfor sikres:

- at indgribende foranstaltninger ved tålt ophold er tidsbegrænsede
- at foranstaltningerne er proportionale ud fra en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde
- at vidtgående foranstaltninger ikke kan iværksættes uden domstolskontrol

Med henvisning til vores hørings svar til Integrationsministeriet af 19. november og 1. behandlingen af lovforslaget i Folketinget vil vi gerne hermed opsummere de grundlæggende problemer, som lovforslaget efter vores opfattelse rejser.

De vigtigste elementer i lovforslaget er, at

- Personer på tålt ophold skal have hyppigere meldepligt. (F.eks. daglig)
- Personer på tålt ophold skal (som altovervejende udgangspunkt) pålægges at bo i Sandholm-lejren.
- Påbuddene kan i praksis være livsvarige.

- Der skal ikke foretages en konkret risiko- eller trusselsvurdering
- Der er ikke domstolskontrol med indgrebene.
- Både personer, der er straffet for underordnet kriminalitet, og ustraffede personer er omfattet.
- Strafframmen for overtrædelse af disse påbud forhøjes fra 4 til 12 måneder.

Påbud om daglig meldepligt og ophold i Sandholm skal efter lovforslaget gælde, indtil den pågældende er rejst fra Danmark. Det kan betyde, at de skal opholde sig i Sandholm-lejren resten af deres liv. (Eller indtil der er indført demokrati og menneskerettigheder i deres oprindelsesland).

Efter bemærkningerne skal *alle på tålt ophold* pålægges at bo i Sandholm-lejren. Pålægget vil kun kunne undlades *rent undtagelsesvis*. Pålægget er ikke begrundet i en konkret *risiko- eller trusselsvurdering* af den enkelte person og baggrunden for det tålte ophold.

Menneskeretten giver staten vide rammer, når den skal beskytte sig og sine borgere mod personer, som er dømt for grov og farlig kriminalitet, herunder terrorvirksomhed. Jo større truslen er, jo mere råderum har staten. Denne proportionalitetsgrundsætning forudsætter en konkret afvejning i hver enkelt situation. Indgrebet skal være nødvendigt for at beskytte væsentlige værdier i en demokratisk stat. På den anden side skal borgerne beskyttes mod vilkårlige indgreb i deres rettigheder. Ved alvorlige trusler mod statens sikkerhed kan der træffes foranstaltninger, som ellers ville være en konventionsstridig krænkelse af retten til privatliv og familieliv og lokalfrihed.

Men efter L 69 skal der ikke foretages en sådan proportionalitetsafvejning. Også personer, som kun er dømt for underordnet kriminalitet, og personer, som ikke er dømt for

noget, skal bo i Sandholm-lejren – principielt resten af deres liv.

Personer på tålt ophold må ikke arbejde og modtager ikke understøttelse bortset fra nogle få kroner om dagen. De har ikke økonomisk mulighed for at indrette sig således, at de kan rejse frem og tilbage mellem lejren og deres slægtninge og venner uden for. I realiteten vil tvunget ophold i Sandholm-lejren have lighed med husarrest og natfængsel.

Der er tale om tidsubegrænsede indgreb, som kan være mere indgribende end den afgørelse eller dom, som oprindeligt førte til udvisningen og det tålte ophold.

Tålt ophold betyder, at de danske udlændingemyndigheder har vurderet, at personen ikke kan rejse til sit oprindelsesland uden at risikere tortur og anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Personer på tålt ophold kan altså ikke simpelthen *vælge* at rejse. (Motsat afviste asylansøgere, hvor der kan være rent praktiske grunde til, at genindrejse i hjemlandet ikke kan lade sig gøre).

Indgrebet får derfor karakter af en tillægsstraf, som personen ikke kan bringe sig ud af. (Bortset fra, hvis der sker afgørende ændringer i hjemlandet – f.eks. indføres demokrati og menneskerettigheder).

Så vidtgående foranstaltninger bør ikke kunne iværksættes uden domstolskontrol og uden tidsbegrænsninger (revisionsbestemmelser).

Behovet for uafhængig kontrol er særligt påtrængende i situationer, hvor der, som i tuneser-sagen, savnes domstolskontrol i tre led, nemlig

- den oprindelige, materielle afgørelse om at anse det for godtgjort, at den tilbageværende tuneser (men ikke den angiveligt medskyldige dansk-marokkaner) er en trussel mod statens sikkerhed
- afgørelsen om at udvise tuneseren

- og det efterfølgende påbud til tuneseren om at tage ophold i Sandholm-lejren.

I sådanne sager er der efter Amnesty Internationals opfattelse en betydelig risiko for, at Danmark kommer på kant med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Den Internationale Konvention om Civile og Politiske Rettigheder.